

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSAG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félfévre 5 korona. Negyed
évre 2 korona 50 fillér. Szám ára 10 fillér
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk

A választások tisztasága.

Írta: **Buza Béla.**

Egy időközi választás alkalmával Biharban bizonyos új törvény alapján intézkedtek a közígazgatási hatóságok a vélemény-szabadság s a választások tisztasága érdekében. Egyike az azon újabb törvényeknek, melyek ugyszólván gyárilag készültek, telve tiltó rendelkezésekkel, telve kemény büntetési tételekkel. Sok minden tilos most, ami régen szabad volt, mert így követeli ezt az alkotmányos rend, amelyet Tisza ez országban helyreállított.

En nem ismerem ezt az új törvényt, csak gyakorlati alkalmazását kísértem figyelemmel a választási időszak alatt. Ez pedig, amint az újságokból ismerjük, abban áll, hogy országos nevű embereket, élükön gróf Károlyi Mihályval, akik amellet, hogy talán valahol ez országban állandó tartózkodással és foglalkozással bírnak s azonkívül mint képviselők bizonyos mentelmi joggal is fel vannak ruházva, csendőrokkal őriztettek, csendőrokkal vezettetek ki a kerületből. Miért? Hogy a választók vélemény-szabadsága a maga teljességében megnyilvánulhasson, hogy a választások ideális tisztasága érvényre juthasson!

Mert akik még eddig nem tudták, azok tanulják meg, hogy minden bajunknak eredendő oka, a korrupciónak igazi előidézője, választás visszaéléseknek szülőanyja semmi más nem volt, mint a korrupció állapot, hogy választások előtt az ellenzéki képviselők bejárták a kerületeket, Isten szabad ege alatt üres zsebbel és telt szívvel hirdették elveiket.

Ime ez volt a legsürgősebb teendő, ez volt a legsürgősebb baj, amit orvosolni kellett nekik. Erre hoztak ők lázas sietséggel törvényt, így akarják ők a választások tisztaságát érvényre emelni.

Hogy a hivatali felsőbbcsinikus nyíltsággal kényszeríti a tisztviselőket, hogy meggyőződésük ellen szavazzanak, hogy feketelékű kufárok elindulnak és fele nyereségre pénzen vásárolják az embereket, hogy a bornak és a pálinkának csabító szagával terelik magukhoz az amügy is teljesen degenerált parasztot, megölik testét lelkét, — az ellen nincs szavuk, az ellen nincs csendőrokk, nincs szolgabíró, az ellen nincs óvó intézkedés, tiltó rendszabály,

büntető paragrafus. Ezek a dolgok nem érintik a vélemény-szabadságot, nem veszélyeztetik a választások tisztaságát. De ha Károlyi Mihály elmegy a kerületbe és szólni akar a néphez, őt csendőrokkal verették el, mert ebben rejlik a legfőbb állami érdekeknek horribilis veszélyeztetése.

Valóban megdöbbentő kép, de azért stilszerű. Hozzáillik annak a társaságnak lelkületéhez, eredetéhez, neveléséhez, mely most az ország nyakán ül. Születésüket a pénznek, szuronynak s a pálinkának köszönhetik, ez az ő szent háromságuk. Ennek alapítottak vallást, ezt kell imádniok, ennek a védelmére kell törvényt hozniok.

Ők a demagógiától a terrorizmustól, az utca hatalmától akarják a választókat és véleményük szabadságát megvédeni. Ez az egy fegyver maradt meg még az ellenkezés kezében: az agitáció ereje, — ezt is ki akarják venni belőle.

Ők félnek az utcától, az utca hangulatától! Ugyan miért? Miért uennek ők szégyenkezve, félve az urnákhoz, mikor pedig, ugyis nagy többségben vannak? Es a másik oldalon miért lelkesek az emberek, miért mennek büszkén, felemelt fővel szavazni, mikor ugyis tudják, hogy az ügyük elveszett? Mert ezeknek ott ül az arcukon, ott van a szívükben, ott él egész lényükben valami hatalmas érzés: az igazságnak az ereje.

Az utca, a tömeg magában véve, gyenge, erőtlén, tehetetlen. Szervetien dolog, mely hatni nem képes, melytől félni nem kell. Elő lényű, tényezővé, félelmetessé csak akkor válik, ha lelket kap, ha egy igaz ügy szolgálataiba áll.

Ezért félnek ők ma a néptől, ezért félnek a szó hatalmától, ezért félnek a demagógiától, mert tudják, hogy csak a posztalányokat kell ma elbeszélni s az igaztobb lesz, mint aminőkkel Camille Desmoulins gyujtott lángra Páris népét.

Hát csak csináljanak ők törvényeket, Büntessék azt, aki beszél, aki ír, csukják börtönbe mint igaztót. Csináljanak tiszta választást pénzzel, szuronnyal és pálinkával. Nevezék el erkölcsnek a bünt, éreynék a gonosz tettet, panamázzanak tovább s tegyék meg hivatalosan is fő kormányzati elvnek a korrupciót.

Rövidesen betelik a mérték csordultig lesz a pohár.

Lesz még igazán „tisztá választás” is!

Kiss Ödön, mint polgármester.

A tipikus táblabíró immár a földben pihen és a kis gárda ismét megfogottnak látszik. Mert újak nem nőnek a régiék helyébe, akiknél a szív, az ésszel és jellemmel oly szép harmóniába jutott. Ezeknek a férfiaknak, az eszményi karakter-mohikájainak a föld már idegen terület és a társadalomból kinőttek.

Kiss Ödön már rég nem találta fel magát az emberek között. Nem tudta megérteni, hogy a közéleti működést miképp lehet elválasztani az emberi ténykedéstől, hogyan lehet bíráltni és támadni anélkül, hogy az a másikra kihatással lenne. Az elhunyt dicső ember jellemének ilusztrálására egész csokorra való fűzhetnénk egybe, ez alkalommal csak a polgármesteri működéséről emlékezzünk meg.

Alig fogtunk el helyét a polgármesteri székekben, már fejében az eszmék, a várost beldogító tervek foglaltak le minden helyet. Boldognak, gazdagnak, a kultúrában előrehaladottnak akarta látni városunkat. Többé nem volt a magáé, sem barátaié, sem családjáé. Magányos szabad óráiban a városban bent, vagy a városon kívül járt-kelt, mindent megfigyelt, feljegyeztette a hiányokat, kovászolta a jövő terveit, boldogan közölte gondolatait a város vezetőivel. A szív emberének csak éppen az nem járt a fejében, hogy a hatalmas koncepciójú tervek kivételéhez többek között pénz is kell és ez az egy dolog, ami sajnos náunk nincsen, sőt történetesen akkor sem volt.

Es azt az Achilles sarkot fedezte fel a sajtó, mely nyílat elég kíméletesen bár irányította a sebezhető pont felé. Es a nyílat találták. Kiss Ödön a díszes polgármesteri szék előmenekült. Hiába biztosította őt a képviselőtestület bizalmáról, hiába biztosították őt arról, hogy az általános tisztújításnál egyhangúvá választják meg, az érzékeny lelkű embert az igénytelen támadások anynyira érintették, hogy a hozzá deputációbá menő és a maradásra kérésű egyének elől ellújt. Nem volt küzdelemre teremtve, nem volt a kritikára megadósodva. Mindig a legjobbat akarta és így fájt neki, a rosszízűség gyanuja.

Kiss Ödön a polgármesteri hivatalban a megtestesült jószág és előzékenység volt. Minden polgár ügyes-bajos dolgát érdeklődéssel hallgatta meg, a jogos dolgért sikra szállt, viszont nem ámitott senkit igazsággal, azonnal felvilágosította a kérelmezőt arról, hogy óhajának teljesítése lehetetlenség.

Egy kilenc gyermekes család apa pártfogását kérte aziránt, hogy egyik fiát a polgári fiiskolában taníjmentesen taníttassa. Harmadnapra könnyezve kérte az iskola igazgatóját és a referenst, hogy azt a szegény embert ne hagyják ki.

Egy alkalommal egy szegény jegyepár jelent meg előtte, arról panaszkodva, hogy ime már egy órája várnak az anyakönyvvezetőre, aki őket összeadhassa. A polgármester — kinek esketésre felhatalmazása nem volt — össze-vissza keresztetette az anyakönyvvezetőt, aki azonban a kitűzött terminusról megfeledezvén, tán a városban sem volt. A lakodalmi népnél és a jegyepárnál ő sokkal türelmetlenebb és idegesebb volt. Mindhiába, az eskető nem került meg és neki hallgatni kellett, hogy a lakodalmi ételek teljesen tönkremennek. Erre kivesz a tárcájából 40 koronát, megvigasztalja az ünnepi társaságot és az örömszülőknak átadta az összeget némi kárpótlásképen.

Hivatali társait megbecsülte és minden támadást, mely valamely tisztviselőjét érte, azonnal visszautasított. Nálánál senki sem becüsülte többre a képviselőtestület tagjait, akiknek a polgárság közbizalmának letéményeseit látta. De nem volt baja a vármegyével sem, mert a békés működést kereste a város és vármegye között.

Ilyen embernek csak a szeretet és a közbecsülés juthatott egész életében. Es az ilyen embert nem szabad elfelejteni. Hadd dicsítse az ő arcképe is közgyűlésünk termét, melynek láttára majd finom érzelmek szállnak meg bennünket, belátjuk, hogy saját törekvéseink küzdelme mellett mily erény a községben és nemesebb és önzetlenebb fáradozni. Mert Kiss Ödön életpályája ezt példázza, ezt igazolja.

— sz.

A gálszécsi polgári iskola.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Az „Audiatior et altera pars” elvénél fogva kérem, szíveskedjék lapjában a következő soroknak helyt adni:

A Felsőmagyarországi Hirlap f. évi 60-ik számában „A gálszécsi polgári iskola” fő „Válasz Péter Mihály-nak a Zemplénben közölt levelére” alcim alatt egy levél látott napvilágot, mely válasz akarna lenni az ön a Zemplén 60-ik számában „A gálszécsi polgári iskola” cím alatt megjelent cikkemre. A cikköz azonban ahelyett, hogy objektív, személyes vonatkozásokról ment közölnyemre hasonló módon válaszolna, az érvek ellen érveket állítana szembe: kvalifikálhatatlan modorban személyemet támadja meg.

— Pusztít a kanyaró. Tállya nagyközségben a kanyaró oly nagy mértékben lépett fel, hogy a halálos esetek száma már eddigelő meg haladja a harmincat. Az előjárósok a helybeli orvos sal egyetemben minden minden intézkedést megtett a ragály megfékezése érdekében.

— A rendőrség havi jelentése. Lopás büntette 6, lopás vétsége 17, egyéb büntett vagy vétség 12 esetben fordult elő, illetőleg enyviszor fogamosságot tartott nyomozás. Baleset bejelentés 10 történt, nagyobbára je'entéktelen sérülésekről. A bűnesetek közül emítésre méltó hogy a folyó évi július hó 29 én ism eretlen tettesek betörték Paulik Andrásné Kerek-utcai lakásába s onnan kötőbőlől 200 korona értékű ruhaneműeket és ékszereket elloptak. A tetteseket a rendőrség nénap Karca István molnár segéd és Deli István kömives tanuló debreceni lakosok személyében letartoztatta. Tízest nem fordult elő. A kihágási íglatóba beír ezett 100 ügydarab. Kiutasított, kitiltatott és eltoloncoltatott 34 a közbiztonságra veszélyes, idegen illetőségű egyén. Amerikába kivándorolt 7 vizitárt 1 egyén. Az izraelita zugiskolák fel nem fedezettek, közlekedési akadályok elő nem fordultak. Schmidt Lajos rendőrkapitány a képviselőtestületől nyert szabadság idejét a folyó évi július hó 24 én megkezdette s ez időre a rendőrkapitányi hivatal vezetését Kellner Samuel alkaptány vette át.

— Hatezer koronás pályadíj. Osszesen hatezer koronát tesznek ki azok a pályadíjak, melyeket Az Erdekes Újság, ez az oly gyorsan elterjedt és népszerűvé vált képes hérlap, irodalmi, művészeti és szociális pályakérdésre kitűzött. A pályadíjak között szerepel egy meleg szociális gondolat formájában egy 2000 koronás díj is, melyet a lap közöségének ítélete alapján a legszebb magyar árvaléány fog hozományul kapni. Az Erdekes Újság ugyanis mélynyomásu borítékain, melyeket a közönség anynyira megkedvelt, le fogja közzölni a pályázó szép árvaléányok arcsképeit, (persze nevek nélkül, mert Az Erdekes Újság ócsó szenzácókra nem pályázik) s nyertes az az árvaléány lesz, akire 1914 február 1-éig a legtöbb szavazat esik.

Szerkesztő:

Dr. KÁRPÁTHY LÁSZLO

Szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadóulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

Ház eladó.

Tűzoltó-tér 4. szám alatti házamat elköltözés miatt eladom.

Papp Béla

m. kir. főerdésmérnök.

ELADÓ

az Andrassy-utca 49. sz. alatti ház, valamint a város határában fekvő mintegy 12 kat. hold szántó és rét felvilágosítás Dr. Füzesy Zoltán ügyvédi irodájában kapható.

Tyukszem,

börkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a CANNABIN használata után. Üvegje 1 kor. postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior

hintőpor 48 óra alatt a kéz-, láb és hónajizzadást 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlalásra legalkalmasabb 40 százalékos phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4 háromnegyed kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fill. utánvétellel bérmentve.

Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Kapható mindenütt:

A hol nem lenne raktáron, megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél;

Dr. Fleisch E. „Korona“ gyógyszerháza Győr 99.

Zemplén-ladmóczyi mész és agyagipar r.-t. Sátoraljai hely,

Budahegyi mésztelepünkön (Szőlőskő és Ladmóczy közötti uton) frissen égetett téglá kapható.

AZ IGAZGATÓSÁG.

JOHAN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölnviz, kölnviz-pouder és kölnviz-szappan.

Kapható drogeriákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

NE TESSÉK ELFOGADNI

Kölnviz-szappant, kölnvizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHAN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor nem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnvizet, kölnviz poudert és kölnviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője;

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker., Szigetvári u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

Nyomatott Landemann Miksa és Társa könyvnyomdájában Sátoraljai hely.

Pacolin

PACOCREOLIN-PEARSON

különleges angol anyagból előállítva az orvosi tudomány által mint erős hatású fertőtlenítőszer mindenütt elismerte.

a jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítője.

Szagosított anyagok használata fertőtlenítésnél hatálytalan.

Kérdezzük az orvost!

Dr. Heudörfer vezértörzsorvos a CREOLIN-PEARSON felől így nyilatkozik: „Ez egy nemreigazdságn termék”

Mindenütt kapható! Ötvökdöjünk értéktelen utánzatoktól és kérjük kifejezetten

PACOLIN-PEARSON-t csakis ilyen előzött dobozokban.

Csak Pearson-fele készítményt használjunk: PACOLIN MEDOL CREOLIN 1 kg K 150 (rüh elleni szer) 100 gr 0.1 kg K 240 Mindenütt kiténtve! Utóbbi kiténtések: Arany frém és tisztelteldij Turin, Páris, Braxában, Vídüssel, Rio de Janeiroban.

Raktár: Hrabéczy Kálmán drogéria

Sátoraljai hely.

SALGÓTARJANI

Kőszénbánya Részvénytársulat széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra) NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljai hely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és kokszt valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káli só

Sátoraljai helyi Vadásztársaság t. Zájaihoz!

A választmánynak folyó évi augusztus 2-án tartott választmányi ülésén nyert megbízatásom alapján közlöm t. tag urakkal, hogy az elnök, intéző, másod intéző, ügyész, pénztárnok és jegyző urak tisztségeikről lemondottak és a társaság teljesen vezetés nélkül áll, miért is a t. Tag Urak intézkedjenek saját kezdeményezésük-ből a társaság vagyonának, iratainak átvételéről és a társaság további vezetéséről.

Sátoraljai hely, 1913. aug. 2.

Dr. Behyna, volt társ. jegyző.

INGYEN ráfizetés nélkül becsérél öreg használt gramofonlemezeket ujkra WAGNER „HANGSZERKIRÁLY”

Budapest, József-körut 15.

Árjegyzék ingyen.

Cimre ügyeljen.